

2024
maart

ONDERWEG

MARIA CHRISTINA KERK

PROTESTANTSE GEMEENTE te DEN DOLDER

www.kerkdendolder.nl

**Onderweg is een uitgave van de Protestantse Gemeente
te Den Dolder**

52ste jaargang nr. 7

maart 2024

Zie ook: www.kerkdendolder.nl

Redactie Onderweg: Bert Spies en Tineke Bot

Inleverdatum **kopij** voor het **april** nummer 2024

Uiterlijk vrijdag 22 maart

per e-mail naar het onderstaande e-mailadres

(vriendelijk verzoek om kopij in **word** als bijlage mee te sturen).

MCKOnderweg@live.nl

PASEN 2024 OP ZEKERE DAG

“Op zekere dag
krijg je het te kwaad
het leven lijkt zich tegen je te keren

je tuimelt in verdriet
tolt door de nachten en de dagen
verslagen val je stil, of barst je uit

wil van geen mens geen hemel weten
niet van waar het leven huist
raakt aan de grond van je bestaan

wil toch van hemel weten
fluistering van liefde, troost, wie weet begin”
(uit: Open Deur Pasen 2024; tekst: Saar Hoogendijk)

Alsof ze over jezelf geschreven zijn, zo klinken deze woorden van Saar Hoogendijk: pastoraal, dichtelijk en spiritueel. Die ervaring dat het leven zich tegen je lijkt te keren en jij aan de grond van je bestaan raakt door wat je overkomt. Ziekte, kwetsbaarheid, zorgen, verlies en verdriet. Ook onder ons. Als het kwaad goede mensen treft, zoals rabbijn Harold Kushner het ooit verwoordde.

Deze woorden passen ook bij de tijd en de stemming waarin we dit jaar Pasen vieren. In een wereldtijd getroffen door meerdere grote conflicten die de wereldvrede bedreigen, waarbij mensen sterven bij de vleet en de vraag zich aandient wat een mensenleven eigenlijk waard is in de ogen van wie de macht hebben. Een tijd waarin we ons heel machteloos kunnen voelen. En ook ervaren dat alles waar we altijd in geloofden – vrede en veiligheid, recht en gerechtigheid, de fundamentele gelijkheid van mensen als kinderen van God – wankelt. Dan kun je jezelf soms ook innerlijk wankel voelen.

Al te luidruchtig en triomfantelijk Paasgeloof bereikt je dan niet. Er is daarin geen plaats voor hoe jij getroffen bent, je tollende en wankelende, hoe stil je bent geworden of juist hoe luid je je woedend laat horen. Deze zachte woorden weten daar wél alles van ... en nodigen ons juist daarom uit om toch van hemel te willen weten, van fluistering van liefde, troost, wie weet begin. Van Pasen. Van die zekere dag.

Ds. Renske Zandstra

BIJPRATEN ONDERWEG

Na afloop van de kerkdienst van zondag 4 februari jl. kreeg ik uit handen van Ron Coljee een groot boeket bloemen, omdat jullie blij met me zijn. Dat was een verrassing om verlegen van te worden.

Het was ook de zondag dat we in de kerkdienst onze organist (en koster en lid van Ontmoeting, dat Treft! en nog zoveel meer) Chris de Jong hebben herdacht. Heel onverwacht was hij een week daarvoor gestorven. Elders in deze Onderweg staan woorden om hem te gedenken, maar ik wil hem toch ook hier nog noemen. Chris kon soms onzeker zijn over zijn orgelspel en het begeleiden van de kerkdiensten, omdat het hem moeite kostte om het goede tempo te houden. Maar hij wist ons toch altijd te raken in waar zijn ziel vol van was, overstromde, en we denken er met genegenheid aan terug. Op zondagmiddag 14 januari jl. mocht Chris het orgel van de Sint Joriskerk in Amersfoort bespelen. Het werd voor hem en zijn familie een kostbare dag om nooit te vergeten. We zullen Chris missen.

Inmiddels leven we toe naar de Goede Week en het grote feest van Pasen, met in deze 40-dagentijd af en toe de bijzondere lezingen uit de profeet Jeremia. Graag maak ik jullie daarbij ook nog een keer attent op de woensdagochtenden met **Lectio Divina van 6 en 20 maart, om 10:00 uur** in de kerkenraadskamer van de Maria Christina Kerk.

Ondertussen zijn ook de voorbereidingen voor het oecumenisch kloosterweekeinde alweer in volle gang. In deze Onderweg staat de informatie, en de uitnodiging om je op te geven. Het belooft weer een heel mooi weekeinde te worden, op zoek naar onze ziel.

We lazen onlangs met elkaar fragmenten uit 'Vertrouwingen' van Dirk de Wachter. Mooie en door hem zelf doorleefde woorden over hoe een mens zich geraakt en getroost kan weten als het lot hem of haar treft. Hij wijst ons op elkaar, op 'de ander', en reikt ons de 'kleine goedheid' aan om er gewoon maar voor elkaar te zijn. Hij gebruikt het mooie woord 'omringd zijn' in een soms eenzaam lot. Iedereen die zich kwetsbaar weet, of ziek is, wens ik toe 'omringd te zijn' met mensen die weten wat echte 'vertrouwingen' zijn.

Ds. Renske Zandstra

KERKDIENTEN MAART 2024

Zondag 3 maart: voorganger mw. ds. R. Zandstra

10:00 uur.

organist: Helmut Schrovenwever

collecten: 1ste Bartimëus, 2de Kerk

Wereldwinkel en koffie van Geertje en Wim

Zondag 10 maart: voorganger mevr. ds. K. Vos

10:00 uur.

organist: Helmut Schrovenwever

collecten: 1ste Rwanda, 2de Kerk

Zondag 17 maart: voorganger mw. ds. R. Zandstra

10:00 uur.

organist: Sietze Kaldeway

Dienst van **Schrift**
en **Tafel.**

collecte: 1ste Omzien naar gevangenen, 2de Kerk

koffie: Wijkteam A

Palmzondag 24 maart: voorganger ds. J. v.d. Sterre

10:00 uur.

organist: Helmut Schrovenwever

collecten: 1ste Oekraïne, 2de Kerk

Witte donderdag 28 maart: voorganger mw. ds. R. Zandstra

19:30 uur.

organist: Jan Koert Brinkman

Dienst van **Schrift** en **Tafel**

collecten: 1ste Diaconie, 2de Kerk

Goede vrijdag 29 maart: voorganger mw. ds. R. Zandstra

19:30 uur.

organist: Jan Koert Brinkman

collecten: geen

Zondag 31 maart: voorganger mw. ds. R. Zandstra

1ste Paasdag

10:00 uur.

organist: Helmut Schrovenwever

collecten: 1ste Follow Kosovo 2de Kerk

BIJ DE DIENSTEN

Zondag 3 maart: Op de derde zondag van de 40dagentijd lezen we

Johannes 2: 13 – 22, over de tempelreiniging en de raadselachtige woorden die Jezus daar spreekt. “Breek deze tempel af en binnen drie dagen zal ik hem doen herrijzen”. Jeremia 26: 1 – 19 verhaalt hoe Jeremia zijn leven op het spel zet door de woorden die hij in de tempel spreekt. Vanaf nu moet Jeremia onderduiken en kan hij nog

slechts via geschriften profeteren. Beiden kiezen ervoor namens God te spreken en leggen zo hun leven in handen van de mensen.

Zondag 10 maart: Het is zondag ‘Laetare’, “verheugt u met Jeruzalem”. Het is nog geen Pasen maar het gaat er wel op aan. Met psalm 122, Jozua 4, Johannes 6: 1 – 15 krijgen we een voorproefje. Ook uit Jeremia 29: 1 – 14 klinken hoopvolle woorden, een brief aan het volk in ballingschap die al van toekomst spreekt, van vrede, het bouwen van huizen en het aanleggen van tuinen.

Zondag 17 maart: We zijn aan het begin van de dienst een moment stil bij een afbeelding van het schilderij ‘De schreeuw’ van Munch.

Met enkele verzen uit Jeremia 32 horen we hoe in een tijd van vernietiging en angst, terwijl er geen toekomst lijkt, toch juist de toekomst ter sprake wordt gebracht. ‘Er zullen weer akkers worden gekocht’. In de lezing uit Johannes 12: 20 – 33 laat Jezus zich kennen in zijn angst. Met het beeld van de graankorrel tekent hij de weg die Hij moet gaan. Als we brood en wijn delen gedenken en vieren we die weg van liefde die alle angst verdrijft

Zondag 24 maart, Palmzondag: Aan het begin van de Stille of Goede Week kan gelezen worden uit Marcus 11: 1-11, de intocht van Jezus in Jeruzalem. Er is vreugde, en naderend oordeel. In de lezing uit Jeremia 4: 19 – 5: 1 klinken onheilspellende woorden, het enige lichtpuntje is dat God zegt “maar vernietigen zal ik het niet”. Jeremia kondigt niet alleen de onafwendbare ramp aan, maar wijst ook voortdurend op de mogelijkheid om die ten leven te keren.

Witte Donderdag, 28 maart vieren we de Maaltijd van de Heer, en we

zitten daarbij rond de tafel, die in kruisvorm is opgesteld. Op tafel een liturgische schikking én een seiderschaal, herinnering aan Pesach, het Joodse Paasmaal, dat Jezus met zijn leerlingen vierde. We horen lezen uit Exodus 12: 1 – 20, over de

inzetting van die maaltijd, waarbij we ons het verhaal van Gods bevrijdend handelen te binnen brengen met woorden en rituelen. Johannes doet geen verslag van deze maaltijd, maar voegt een verhaal in dat alleen hij vertelt: Jezus wast zijn leerlingen de voeten. Johannes 13: 1 – 15 roept verwarring op, toen en nu: wie is deze Heer die zich op gelijke voet stelt met de minste slaaf, deze God die neerknielt in het stof? Het zal een bescheiden viering zijn, zodat wie dat wil op tijd thuis is om naar The Passion te kijken, die dit jaar in Zeist plaatsvindt.

Goede Vrijdag, 29 maart willen we ons laten raken door 'Een

moderne kruisweg' van de hand van Ruud Bartlema, een uitgave van stichting DOCETE. We zien op de beamer de schilderijen die zijn gemaakt in een gemengde techniek op papier. De ondergrond van de meesten wordt gevormd door opgeplakte krantenberichten, die in veel gevallen in de afbeeldingen meespelen, maar soms onzichtbaar de plaats vormen waarop geschilderd

werd. Belangrijk element in enkele schilderijen vormt de volle maan, als aanduiding van Pesach, het Joodse Paasfeest, tegen de achtergrond waarvan zich immer het hele lijdensverhaal afspeelt. De kruisweg volgt niet de traditionele vormgeving in 14 staties maar kies de lijn van Mattheüs 27, zoals door hem uit het Hebreeuwse vertaald.

We zingen liederen die bij deze avond horen. Ook brengen we de kruishulde, en leggen bloemen onder het kruis, op een bodem van hedera. We verlaten in stilte de kerk.

Pasen:

Zondag 31 maart vieren we in een feestelijke

dienst de belofte van Pasen, dat de liefdesweg van Jezus niet doodloopt. De steen voor het graf is weggerold. Het graf is leeg. Het licht van de Paasmorgen

heeft duisternis en dood overwonnen. Jezus leeft!

De nieuwe Paaskaars 2024 wordt binnengedragen, met daarop: Een was reliëf met drukwerk: de Verrijzenis (Marcus 16)

Hij is verrezen! We lezen deze morgen dan ook uit Marcus 16: 1- 7, over het lege graf in de graftuin.

Daarbij uit Jesaja 35, over het bloeien van de woestijn.

Er klinken ook mooie teksten uit het Paasnummer van Open Deur, zoals het gedicht 'De graftuin' van Margryt Poortstra. We zingen ons Paasgeloof uit en spreken samen woorden van belijden.

Er zijn lentebloemen in de kerk, in de absis staat een uitbottende lentetak, die ons herinnert aan Jeremia.

Bij de uitgang wordt het blad uitgedeeld, samen met een kleine bloemengroet.

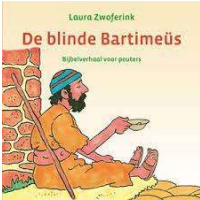

40DAGENTIJD 2024: GA MEE!

We laten ons verder meenemen in de wereldwijde beweging van geloof, hoop en liefde en **collecteren** voor :

Zondag 3 maart collecteren we voor **Bartiméus**.

De missie van Bartiméus is dat alle mensen die slechtziend of blind zijn in Nederland het leven kunnen leiden dat bij hen past. We zijn er voor alle mensen met een visuele beperking, van alle leeftijden en in alle levensfasen. En voor iedereen die zich persoonlijk of professioneel voor hen inzet. Mensen

met een visuele beperking kunnen bij ons terecht voor dagelijkse ondersteuning of behandeling. Maar ook voor diagnostiek en onderwijs. We hebben onze eigen scholen, woonvoorzieningen en allerlei vormen van dagbesteding. Ook doen we veel onderzoek en adviseren we door het hele land over de nieuwste inzichten. We vinden het belangrijk om onze kennis en ervaring te delen met andere organisaties. Bartiméus is een organisatie die zich sinds de oprichting in 1915 verbonden weet met de christelijke levenswaarden.

U kunt tijdens de collecte geven of via NL68 RABO 0162 1080 44 t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente Den Dolder o.v.v. Bartiméus.

Zondag 10 maart collecteren we voor **Rwanda**.

Een kerk in een land van trauma en verzoening. Rwanda, een klein dichtbevolkt christelijk land in Afrika, waar protestants Nederland al 60 jaar banden mee heeft. Een land dat zich omhoog knokt

om de wonden van de genocide te laten helen. Kom samen met Rwandezen in actie om zich te verzoenen met het verleden, om de armoede op het platteland te bestrijden, om kwetsbare kinderen en jongeren een toekomst te bieden en het christelijk geloof een plek te laten innemen in het leven van alledag. Samen zijn we kerk, in Nederland en in Rwanda. U kunt tijdens de collecte geven of via NL09 TRIO 0788 8484 96 t.n.v. ZWO Protestantse gemeente Den Dolder o.v.v. Rwanda.

Zondag 17 maart collecteren we voor **Omzien naar gevangenen**.

In Nederland zijn ruim 33.000 mensen gedetineerd en zitten een korte of langere gevangenisstraf uit. Kerk in Actie ondersteunt diverse initiatieven die naar hen en hun familie omzien, hen bezoeken tijdens de detentie en een nieuwe kans bieden in de maatschappij. Jezus

vraagt ons niet te oordelen, maar barmhartig naar hen om te zien. Daarom reiken we (ex-)gevangenen, tbs-patiënten en hun familie een helpende hand om te werken naar herstel. U kunt tijdens de collecte geven of via NL68 RABO 0162 1080 44 t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente Den Dolder o.v.v. Omzien naar gevangenen.

Zondag 24 maart collecteren we voor steun voor inwoners en ontheemden in **Oekraïne**. Verwoeste huizen, een ontwrichte infrastructuur en nauwelijks warmte en elektriciteit. De grootschalige oorlog in Oekraïne gooide het leven en de toekomst van veel inwoners volledig overhoop. Kerk in Actie werkt samen met kerken en hulporganisaties in Oekraïne die ontheemden en slachtoffers van de oorlog blijven helpen. Regionale hulpcentra geven kwetsbare kinderen - zoals in de frontlinie van Kharkiv - een veilige plek, delen voedsel en medicijnen uit aan iedereen die het nodig heeft en bieden hulp bij traumaverwerking. Oekraïense gezinnen ontvangen zadenpakketten, zodat ze minder afhankelijk zijn van voedselpakketten. U kunt tijdens de collecte geven of via NL09 TRIO 0788 8484 96 t.n.v. ZWO Protestantse gemeente Den Dolder o.v.v. Oekraïne.

PASEN

Zondag 31 maart collecteren we voor het **Studentenproject van Stichting Follow Kosovo**. Stichting De Brug begon met het Studentenproject. De oudste kinderen van de meest kwetsbare gezinnen in Kosovo kregen de kans om te gaan studeren. De eerste studenten waren allemaal kinderen van gezinnen die hulp kregen van De Brug. Later breidde dit uit met kinderen van andere arme of kwetsbare gezinnen.

Stefan en Margriet van Dijk coördineren al jaren het studenten project onder de naam Follow Kosovo. Stefan schreef er een mooi stukje over elders in dit blad. U kunt tijdens de collecte geven of via NL68 RABO 0162 1080 44 t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente Den Dolder o.v.v. Follow Kosovo.

Namens de Diaconie en de ZWO:

Marianne Koster

VAN DE DIACONIE

Detentiecentrum

Zondag 3 maart vindt er weer een wake plaats van 16:30 tot 17:15 uur bij het detentiecentrum aan de Richelleweg 13 in Soesterberg. Elke eerste zondag van de maand staan we even stil bij wat er om ons heen gebeurt met alle vluchtelingen. Ook bij vreemdelingen in detentie die zonder strafblad toch achter slot en grendel zitten.

Voedselbank

Er zijn steeds meer mensen die afhankelijk zijn van de voedselbank.

Daarom staat vanaf zondag 4 februari de mand voor de voedselbank **elke zondag** klaar.

U kunt er iets in doen dat u van huis meeneemt, zoals **houdbare voedingsmiddelen, toiletartikelen en wasmiddel**. Op de eerste zondag van de maand verkoopt **de wereldwinkel** graag **fair trade** voedingsmiddelen voor in de mand.

3 maart Collecte 40dagentijd: **Bartiméus**

10 maart: Collecte 40dagentijd: **Rwanda**

17 maart: Collecte 40dagentijd: **Omzien naar gevangenen**

24 maart: Collecte 40dagentijd: **Oekraïne**

31 maart: Collecte Pasen: **Studentenproject Follow Koster**

Namens de Diaconie:

Marianne Koster

OPBRENGST COLLECTES MARIA CHRISTINA KERK

1ste Collecte opbrengsten: Diaconie januari

7-1-2024	Nieuwjaars samenkomst in de M.C. Kerk	geen
14-1-2024	Diaconie incl. bank	€ 40,35
21-1-2024	Oecumenische dienst in de OLV bilthoven	geen
28-1-2024	Diaconie incl. bank	€ 61,40

2de Collecte opbrengsten: Kerk januari

7-1-2024	Nieuwjaars samenkomst in de M.C. Kerk	geen
14-1-2024	Maria Christina kerk	€ 46,40
21-1-2024	Oecumenische dienst in de OLV bilthoven	geen
28-1-2024	PKN Jeugdwerk	€ 71,90

Digitaal ontvangen voor collectes M.C. Kerk € 10,00

25 JAAR GELEDEN MAAKTEN 'WE' KENNIS MET KOSOVO

Het is dit voorjaar precies 25 jaar geleden dat wij als Nederlandse journaalkijkers kennismaakten met Kosovo. Het waren NAVO-troepen die Miloseviç op de knieën probeerde te krijgen. Dit duurde enkele maanden. Op 10 juni 1999 konden huilende Kosovaren dan eindelijk

Westerse tanks begroeten met bloemen en gezang. Ze waren vrij...!

Maar vrijheid betekent geenszins dat het ook goed gaat. Veel gezinnen keerden terug vanuit de buurlanden en zagen hun huis uitgebrand. Bovendien bleken veel mannen te zijn vermoord. Een traumatische tijd brak aan voor veel gezinnen in rurale gebieden. Stichting De Brug begon haar werk onder de oorlogsweduwen en –wezen rondom het zwaar getroffen Gjakova.

Het werk van de stichting veranderde door de tijd. Eerst noodhulp (uitdelen van geld en voedsel), daarna economische hulp (een tractor hier, een koe daar) en vele jaren later begon de organisatie met het Studentenproject. De oudste kinderen van de meest kwetsbare gezinnen kregen de kans om te gaan studeren. Toen Stefan en Margriet (onder de vlag van 'Stichting Follow Kosovo') in Kosovo kwamen wonen, zijn ze dit project gaan coördineren.

De eerste studenten waren allemaal kinderen van gezinnen die direct hulp kregen van De Brug. Later breidde dat uit met kinderen van andere hulpbehoevende, kwetsbare of armere gezinnen. Via via wordt contact gezocht met de organisatie of met de voorganger van de lokale kerk en de hulpvraag wordt naar Stefan of Margriet doorgezet. Iedereen die oprecht gemotiveerd is en een duidelijke studierichting heeft, wordt geholpen. Hoofdzakelijk gaat dit om collegegeld, maar vaak krijgen ze een studielaptop en een enkeling tegemoetkoming in de huisvesting.

Dit kan natuurlijk alleen maar met de hulp van giftengevers en daarom zijn wij u ook weer bijzonder dankbaar voor de steun die het project krijgt! Mede namens zomaar wat Kosovaren die de afgelopen vele jaren zijn geholpen door dit project: Blerta, Florentina, Liridoni, Lina, Anila, Enis, Jetesa en Marigona – heel veel dank!

En een hartelijke groet van Stefan & Margriet, Follow Kosovo.

BERICHTEN VAN DE ZWO

Zondag 4 februari jl. is het project voor Rwanda van start gegaan met een filmpje uit dit land. Mooi om te zien hoe mensen vanuit verschillende kerken proberen een hechte samenleving te maken. Het is nauwelijks een generatie (30 jaar) geleden dat er een half tot één miljoen mensen zijn vermoord. De nabestaanden en hun kinderen

weten daar nog alles van. Hoe komt dit ooit goed? Kerken en naar ik denk ook andere gemeenschappen proberen weer in vrede met elkaar te leven. En wij hier in Den Dolder en Bilthoven mogen daar een klein beetje aan bijdragen met giften en met de opbrengst van de vegetarische vastenmaaltijd op **14 maart** aanstaande.

De inloop is vanaf 17:30 en aanvang maaltijd om 18:00 uur.

In de ontmoetingsruimte van de Maria Christina Kerk aan de Dolderse weg.

U kunt zich opgeven bij Herma Lenderink (r.lenderink@wxs.nl) of 0612-560-527 of achter in de kerk op de intekenlijst).

Op deze avond zullen ook aanwezig zijn dr. Gerard van 't Spijker en zijn vrouw. Zij beiden kunnen ons veel vertellen over Rwanda. Dr. van 't Spijker ging van 2006-2012 elke jaar enkele weken naar Rwanda om daar gastcolleges te geven.

Zondag **3 maart** zijn er in de wereldwinkel ook weer prachtig beschilderde eieren te koop. U weet het misschien nog wel, ze waren er ook met de kerst. Ze worden beschilderd door een mevrouw in Roemenië. Ze kosten € 3 per stuk en € 10 voor 4 stuks. Ze moeten wel **contant**, dus met **echt geld** worden betaald. Pinnen is voor de eieren niet mogelijk! Voor alle duidelijkheid, in de wereldwinkel kan pinnen wel. Als er nog eieren over zijn, verkopen wij ze op 14 maart. Ook dan kunt u alleen betalen met echt geld.

Nu iets heel anders maar ook goed om te doen is de inzamelactie van Kerk in actie samen met de Geref. Zendingsbond van postzegels en geboorte- en ansichtkaarten. Ook lege cartridges en toners, oude mobieltjes en oud geld zijn welkom. Een mobieltje levert € 3 op. Jaarlijks brengt dit € 24.000 op. Dit geld wordt besteed aan Kerk in Actie-projecten. Herma Lenderink en ondergetekende brengen, of hebben we inmiddels gedaan, alles wat er in de kerk staat of stond.

Met vriendelijke groet namens de ZWO:
Edith Brehm

Rwandeese lied, oorspronkelijke titel: Mbeg'urukundo

Als levens verloren gaan en families verdeeld
God, troost hen die verdriet hebben
Als huizen verwoest en dromen kapot gemaakt worden,
Geef de kwetsbaren onderdak.
Als mensen op de vlucht slaan en hoop verdwijnt,
Breng kalmte (rust) te midden van angst.
Waar paniek overheerst en moed ontbreekt,
Herstel de kracht voor allen die doorgaan.
En als mensen het uitroepen,
Heer, open onze oren om te horen,
Ons verstand om te begrijpen
En ons hart om te reageren
Met compassie/ medeleven

Uit: In God's Hands.
Common Prayer for the World.
World Council of Churches

HOE BUITENLANDSE BEDRIJVEN BIJDRAGEN AAN KOSOVO

Kosovo is een arm land met relatief veel mensen zonder werk. Eén van de manieren om hier iets aan te doen is het creëren van banen. Dit is niet eenvoudig voor een arm land en daarom wordt er snel naar rijkere landen gekeken.

Al een jaar of acht probeer ik (Stefan) op mijn manier het imago van Kosovo te verbeteren, om er zo (ook) aan bij te dragen dat buitenlandse bedrijven interesse krijgen in zakendoen met Kosovo. Dit gaat soms door het drinken van koffie met een geïnteresseerd bedrijf en soms door het enthousiasmeren van Kosovaren in het buitenland om 'iets' met Kosovo te doen. Zoals dat vaker gaat in het leven hoor je van heel veel mensen nooit meer terug. Soms ook wel!

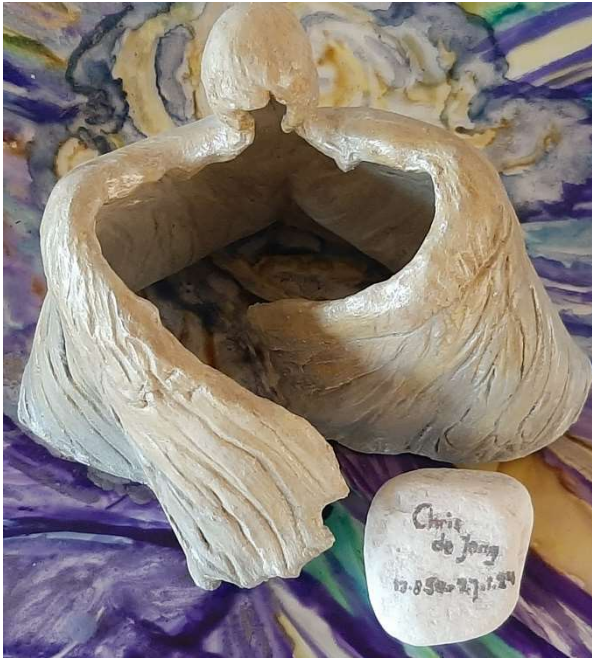
Zo sprak ik jaren geleden met een bevlogen jonge Kosovaarse zakenman uit Nederland. Als kind zat hij in een AZC. Ik vertelde hem dat je niet alleen naar Kosovo kunt gaan om familieleden te bezoeken, maar dat er ook mogelijkheden waren tot zakendoen.

Tot mijn grote verbazing startte zijn toen nog kleine bedrijf een dochteronderneming in Kosovo! Met enkele Kosovaren werd een heel kleine ruimte betrokken en samengewerkt met 't NLse kantoor.

Een paar jaar later verhuisde de Kosovaarse afdeling van het bedrijf naar een 'fatsoenlijk' kantoor en werkten zo'n twintig Kosovaarse jonge mensen aan dit Kosovaars-Nederlandse bedrijf. Aan het einde van de coronacrisis verhuisden ze weer en werd ikzelf aangenomen, omdat de organisatie weer een professionaliseringsslag nodig had.

Ik heb het aantal collega's in de tussentijd van 20 naar 45 zien gaan. Vele tonnen gaan zo jaarlijks van Nederland naar Kosovo, die in de broekzakken van de relatief arme bevolking gaan. Ook wordt de belastingdienst gespekt en profiteren vele toeleveranciers van de aanwezigheid van ons kantoor. Het is prachtig en een grote eer om onderdeel te zijn van deze (kleine) manier van het creëren van werkgelegenheid in Kosovo. Vier dagen per week al twee jaar lang.

*Als u een gift wilt schenken aan het werk van Stefan & Margriet, kunt u dat doen aan Diaconie Protestantse Gemeente Den Dolder,
NL 68 RABO 0162 108044 ovv 'Structurele Opbouw Kosovo'.*

WIJ GEDENKEN

Op de avond van zaterdag 27 januari jl. is volkomen onverwacht, als gevolg van een hartaanval, overleden Christiaan – Chris – de Jong. Velen werden door zijn onverhoedse overlijden opgeschrikt. Chris mocht 73 jaar leven. In een volle Maria Christina Kerk hebben wij op 5 februari jl. zijn leven herdacht, en troost gezocht bij God en elkaar en in de klanken van het orgel

dat Chris ook zelf bespeelde. Want al vanaf zijn tiende jaar had Chris orgelles. En hij had nog altijd les van Adriaan Plantinga, op orgel en piano. Dit uur van gedenken werd het orgel bespeeld door Martin den Boer, van wie Chris ook les heeft gehad.

Ingrid en Diana, de tweelingdochters van Chris, deelden met ons verhalen en fotobeelden, we luisterden naar mooi orgelspel, en we hoorden uit de Bijbel de woorden uit psalm 33, die we ook gezongen hebben. Deze psalm en het geloof dat er in verwoord wordt heeft Chris ons zelf aangereikt. Chris werd geboren in Zeist en verhuisde als kind naar Hoogvliet waar zijn vader filiaalhouder werd van de drogisterijketen van Dubell. In 1959 verhuisden ze naar Den Dolder, om de drogisterij van de familie Tijksma over te nemen. We hoorden mooie verhalen over de geintjes die Chris in zijn jeugd uithaalde, en herkennen dat je met Chris altijd zo kon lachen. Humor was nooit ver weg.

Hoewel Chris opgeleid werd als fotograaf, en aan dat werk veel plezier beleefde, zoals de bruidsfotografie, nam hij toch de zaak van zijn vader over. Zo werd hij de drogist van het dorp, de man van de Etos. Hij was altijd aan het werk. Zijn beide huwelijken en een langere relatie kon hij tot zijn spijt en verdriet niet heel houden.

Na zijn vroege pensionering zocht en vond Chris een nieuwe invulling voor zijn bestaan in allerlei vrijwilligerswerk en kerkenwerk. En door er te zijn voor zijn dochters en kleindochters, als snoep-opa en nog zoveel meer. Een grote zorgzaamheid typeerde hem, vanuit zijn besef dat het mensenleven kwetsbaar is. Hij wilde er graag voor anderen zijn. Hoewel Chris niet eenzaam was, voelde hij zich soms wel eenzaam. Ook kon hij angstig zijn, bang om ziek te worden, om te sterven. En soms was hij zijn gevoelige ziel, met een zekere kwetsbaarheid die bij hem hoorde, niet de baas en dan had hij het moeilijk. Het oordelende geloof uit zijn orthodoxe jeugd kon Chris beangstigen, dat God je ziet en doorziet, tegelijkertijd kende hij ook overgave en blijdschap. Wij hoorden: Gods oog rust genadig op ons, God heeft plezier in ons mensen. Zo hebben wij Chris uitgeleide gedaan in groot vertrouwen op Gods mildheid en genade. Christiaan – Chris – de Jong, zijn gedachtenis zij tot zegen.

Het volgende bericht kwam tot ons,

Namens Marijke Wieringa-Sikkel
Kinderen en kleinkinderen.

Na een actief en gezegend leven is ds. Luuk Wieringa overleden. Begin zeventiger jaren kwam hij naar Den Dolder als Gereformeerd predikant. Hij woonde in de pastorie naast de kerk aan de Hertenaan. Luuk was een groot voorstander van de Samen op Weg kerk en werkte enthousiast mee aan het tot stand komen hiervan in Den Dolder. Zijn pastorale bevlogenheid en oecumenisch enthousiasme maakten indruk. Twee jaar geleden was hij aanwezig in onze zondagse kerkdienst om zijn 50-jarig jubileum als dominee te vieren in de plaats waar hij was begonnen. Wij zijn dankbaar voor de tijd dat hij Den Dolder 'gediend' heeft.

Luitje Wieringa

Zwolle, 2 februari 1942

Neunen, 24 januari 2024

Correspondentieadres:
Monuta t.a.v. Familie Wieringa
Felix Timmermanslaan 2
5644RN Eindhoven.

LEERHUIS BIJBEL EN GELOOF IN MAART

Datum: **12 maart 2024**

Tijd: **10:30 – 12:00** uur, met aansluitend weer een ‘aanschuiflunch’

Plaats: de huiskamer van de Maria Christina Kerk,
Dolderseweg 123b, Den Dolder

Thema: Over “alledaags leven”, Prediker 3 en ”saaie dagen”.

Hoe beleven wij de tijd? Prediker zegt dat er voor alles een tijd is. Maar wij leven vaak veel meer vanuit ”ongelofelijke haast” en hebben of nemen niet meer voor alles voldoende tijd. Zoals Herman van Veen in het lied “Opzij” schreef, als protest tegen iedereen die grote haast heeft. Als we alleen maar “rennen, vliegen, vallen, opstaan en weer doorgaan” dan leven we voorbij aan wat ertoe doet, of aan wat goed voor ons zou zijn. Of we proberen te focussen op baren en planten en helen en bouwen, maar negeren het sterven en rooien en doden en breken. Durven we werkelijk alles tijd en aandacht te geven in ons eigen leven en in het leven van anderen?

We beginnen met het luisteren naar lied 845 “Tijd van vloek en tijd van zegen”, gezongen door Joy Wielkens bij Petrus in het land. Dan lezen we samen aandachtig de tekst van Prediker 3, die wordt uitgedeeld. en gaan we daarover met elkaar in gesprek.

Om onze gedachten wat te richten lezen we ook een stukje uit ”Liturgie van het alledaagse. *Heilige gebruiken in het gewone leven*” van Tish Warren. Zij schrijft bijvoorbeeld: “(...) Toch maakt God ons zo dat we onze dagen doorbrengen met rust, werk, spel, zorg voor ons lichaam, ons gezin, onze buurt, ons huis. Stel nu eens dat God al deze saaie onderdelen belangrijk vindt? Stel nu eens dat de dagen die voor ons gevoel nietig en onbetekenend doorgebracht worden juist gewichtig en betekenisvol zijn en deel uitmaken van het overvloedige leven dat God voor ons bestemd heeft?”

Opgave bij Annie van Dijk: E-mail: annie.v.dijk@outlook.com of telefoon: 030-2281589

Na afloop van harte welkom bij de aanschuiflunch, met wat ieder heeft meegebracht. Voor thee of koffie wordt gezorgd.

LECTIO-DIVINA IN DE 40DAGENTIJD

Op de woensdagochtenden **6 maart en 20 maart** ben je tijdens deze 40-dagentijd van harte welkom in de (warme) kerkenraadskamer om in kleine kring aan Lectio Divina te doen.

De Bijbel kun je bestuderen, een tekst in zijn context bekijken en over de woorden theologisch nadenken, samen of alleen, als leek of als professioneel theoloog. Je kunt de woorden uit de Bijbel echter ook “proeven“, in een geestelijke lezing op zoek naar de spirituele betekenis van de tekst. Het gaat dan niet om informatie, maar om transformatie, omvorming. De tekst van binnen uit verstaan.

Deze vorm van Bijbel lezen is een heen en weer gaan tussen actief luisteren en je laten raken door wat van God kan komen. Deze leespraktijk van de ‘Lectio Divina’ is al in de eerste eeuwen van het christendom ontwikkeld en werd al door de woestijnvaders beoefend.

Deze manier van lezen kent – na een voorbereiding - vier stappen.

Lectio, of aandachtig lezen.

Meditatio, of aandachtig luisteren.

Oratio, gebed.

En *contemplatio*, schouwen of rusten in God. Alles loslaten en stil

zijn, de tekst leest jou en legt je bestaan voor Gods aangezicht uit.

Tenslotte is deze manier van lezen ook een manier van leven, en kan deze doorwerken, als weg om te gaan.

We beginnen om 10:00 uur.

Steeds kiezen we één van de lezingen die de volgende zondag op het leesrooster staat. Voor de Lectio staat ongeveer een half uur tot drie kwartier.

Na afloop drinken we samen een kopje koffie. Je kunt er uiteraard ook voor kiezen om na de Lectio je eigen weg te gaan.

Ds. Renske Zandstra

UIT HET VERSLAG VAN DE KERKENRAADSVERGADERING VAN 17 januari 2024

Aanwezig: Ron Coljée (preses), Alie Dormans, Wim Dekker, Rein van Dijk (scriba), Marianne Koster, Gerrie van Rijswijk, Ria Spies, Trudy Steetskamp (notulist) en ds. Renske Zandsta

1. **Opening:**

De voorzitter opent de vergadering door het gedicht 'Een nieuw jaar' van Fedde Nicolai te lezen.

2. **'Onderweg':**

Tineke Bot, Bert Spies en Janny Stoevelaar wonen dit punt van de agenda bij. Zij worden hartelijk welkom geheten.

Na het plotseling overlijden van Petra Vossestein ondersteunt

Tineke Bert bij de correctie van de kopij voor Onderweg.

De Kerkenraad complimenteert onze gasten door haar waardering uit te spreken over de verzorging van 'Onderweg'.

Maandelijks wordt een uiterst representatief blad rondgebracht/-gestuurd, dat een belangrijk steunpunt is in de onderlinge contacten.

Een aantal punten worden besproken:

- Ontmoeting, dat Treft! en 'Leerhuis' hebben beide aparte activiteiten. Zij moeten onder aparte hoofdjes genoemd worden.
- Op de achterzijde van Onderweg worden een aantal kerkelijke medewerkers met hun personalia genoemd. Dit gebeurt met hun toestemming.
Zieke gemeenteleden worden i.v.m. de wet op de privacy niet meer in het blad genoemd. Om die reden worden op de site van kerkelijke werkers alleen namen en geen nadere informatie gegeven.
- Verzocht wordt aan degenen die het preekrooster samenstellen om, indien bekend, van de gastpredikanten hun stand- c.q. woonplaats door te geven aan Jan Leijnse en aan Heleen.
- Dank aan de webbouwer die, nadat de oude site gehackt was, de huidige nieuwe site 'Kerk Den Dolder' snel in orde heeft gebracht.
- Er zijn nog een aantal praktische zaken over de indeling op de site, die de dames graag veranderd zien. Daarover zullen zij contact met de webbouwer opnemen.

3. Ingekomen- en verzonden stukken:

Deze worden door de scriba toegelicht.

De begrotingen voor 2024 van Kerk en Diaconie zijn beoordeeld. Er is van de kant van het 'Classicale College voor de Behandeling van Beheerszaken Utrecht' (CCBBUtrecht) geen aanleiding geweest tot vragen en/of opmerkingen.

4. Verslag vergadering van 13 december 2023 en Actielijst:

Punt 8. e.: Wordt veranderd in: De nieuwe deelkast bij de werkwinkel aan de Dolderseweg 79a wordt binnenkort geplaatst. Uit de opbrengst van de collecte en aangevuld door de Diaconie zijn de benodigde kosten van € 350 betaald.

Na deze wijziging wordt het verslag goedgekeurd en getekend.

N.a.v.:

- Punt 8. d. 5^e aandachtstreepje: in de eerstvolgende vergadering van de Kerkrentmeesters wordt naar aanleiding van het uitgebrachte verslag besloten welke geadviseerde aanpassingen overgenomen worden.
- Punt 9: Gekeken zal worden op welke manier de wielen onder de doopvont gecamoufleerd kunnen worden.
- Alie zal Jan Leijnse vragen een briefje te maken met een tekst voor de 'Gedachtenistafel' achter in de kerk, zodat bezoekers begrijpen dat het niet de bedoeling is de tafel te gebruiken om er iets op te zetten.
- Gerrie zal informeren of Georgina nog in Altrecht woont.

5. Rapportages en mededelingen:

a. Predikant:

- De leerhuisbijeenkomsten zullen in het vervolg op de tweede dinsdag van de maand in de huiskamer van de M.C.-Kerk gehouden worden.
- Op 13 februari a.s. zal er onder leiding van Renske over het thema 'De goede twijfel', over Tomas gesproken worden. De bijeenkomst wordt afgesloten met een aanschuiflunch.
- In de 40-dagen tijd zal er op verzoek op de woensdagochtenden in kleine kring uit de Bijbel gelezen aan de hand van Lectio Devina. Renske schrijft hierover in Onderweg.
- Gememoreerd wordt dat Renske volgende maand een jaar tot volle tevredenheid aan onze gemeente verbonden is.

b. Eredienst:

- Renske zal de lectoren vragen om voorafgaand aan de lezing te vermelden uit welk Bijbelboek gelezen wordt.

- De diensten in de Kerstnachtdienst en op Kerstmorgen werden goed bezocht.
- c. Pastoraal Beraad: in de samenkomst is de agenda voor het breed Pastoraal Beraad opgesteld.
- d. College van Kerkrentmeesters:
  - De enveloppen voor de actie Kerkbalans zijn klaar en kunnen rondgedeeld worden.
  - Het opknappen/verbouwen van de toiletten bij de kerkelijke ruimten heeft prioriteit.
- e. College van Diakenen:
  - Op 18 februari zal er tijdens de dienst van Schrift en Tafel alcoholvrije wijn gebruikt worden.
  - Besloten wordt op 17 maart a.s. een dienst met Schrift en Tafel te houden.
  - Na het rondbrengen van de Kerstattenties kwamen er dankbare reacties binnen. Ook Reinaerde heeft het zeer gewaardeerd dat er aan hen gedacht is.
- f. ZWO:
  - Op zondag 4 februari a.s. zal met de informatie over het project 'Samen in actie voor Rwanda' begonnen worden.
  - De 40-dagen kalenders zijn besteld en zijn vanaf bovengenoemde datum in de Wereldwinkel verkrijgbaar.
  - In samenwerking met de OLV-Kerk in Bilthoven zal de jaarlijkse Vastenmaaltijd met als thema 'Hulp en verzoening in Rwanda' op 14 maart in de Ontmoetingsruimte gehouden worden.
  - Op verzoek zullen op zondag 3 maart a.s. weer beschilderde Paaseieren uit Roemenië in de Wereldwinkel verkocht worden.
  - De voedselmand zal in het vervolg elke zondag bij de ingang van de kerk staan.
- g. Ontmoeting, dat Treft!:
  - Op 18 februari a.s. vertelt Jan Leijnse over 'De geboorte van het eiland Walcheren'.
  - Op 3 maart a.s. wordt het jubileumconcert van het Barokensemble Con Piacere in de M.C. Kerk gehouden.
  - 14 april a.s. is het thema 'Veiligheid voor senioren' onder leiding van Cees van Rijswijk.
  - In mei a.s. wordt de film 'God on trial' gedraaid.
  - In 9 juni a.s. wordt de musical 'Ga mee!' met Kees Posthumus en Juul Beerda opgevoerd.
  - In september wordt er gezongen uit de bundel van Johannes de Heer.

- Op 13 oktober a.s. wordt de Fuga van Bach ten gehore gebracht
- h. Redactie "Onderweg": Zie onder punt 2.
- i. Oecumenische contacten:
  - Renske zal op 21 september 2025. op de oecumenische vredesdag in Bilthoven voorgaan. De kerkenraad zal zich beraden of er in de M.C. Kerk ook een dienst gehouden zal worden.
  - Voor het Kloosterweekend in 2024 ligt een optie bij het klooster van de zusters van Denekamp.
- j. Website: Zie onder 2.

6. Rondvraag:

Wim Dekker heeft een (schaduw)agenda van Edith Brehm gekregen, waarin te zien is wie/wanneer de kerk of bijgebouwen huurt.

7. Sluiting:

Marianne Koster sluit de vergadering door een stukje te lezen met de tekst 'Het staartje van de straatkrant'.

Aldus vastgesteld in de kerkenraadsvergadering van 14 februari 2024

Rein van Dijk, scriba

VACATURE

Door het plotselinge overlijden van *Chris de Jong* zijn er vacatures ontstaan.

Eén van de werkzaamheden van *Chris* was, het bijna elke week printen van de liturgie voor de komende kerkdienst, op de printer in de kerk.

Dat u ook de afgelopen zondagen een liturgie in de kerk heeft aangetroffen, is te danken aan een paar invallers.

De kerkenraad zou het op prijsstellen dat voor dit werk, dat wekelijks in ongeveer een half uur gedaan kan worden, zich weer een paar vrijwilligers aanmelden.

U kan zich aanmelden bij de scriba, Rein van Dijk, scriba-mckerk@live.nl of telefoon: 030-2281589

ONTMOETING, DAT TREFT!

JUBILEUMCONCERTEN

Het barokensemble *Con Piacere*, waar ik als klavecijnist en organist aan meewerk, bestaat nu **25 jaar**. Daarom hebben we, onder de titel 'Quam pulchra es' (Wat ben jij mooi!), een speciaal jubileumprogramma gemaakt, dat we in de komende maanden vijf maal gaan uitvoeren. Voor deze gelegenheid hebben we extra muzikale versterking gevonden in twee violistes.

We hebben een selectie gemaakt uit een groot aantal door ons bij elkaar gezochte muziekwerken met teksten uit het Bijbelboek Hooglied. Zoals wellicht bekend is dit Oudtestamentische boek een prachtige cyclus van liefdespoëzie, waarin een vrouw en een man en ook een groep meisjes aan het woord zijn. Erotische teksten, waarin uiteenlopende gevoelens tot uitdrukking worden gebracht: genieten, verlangen, verleiding, vrees voor verlies, zoeken, bewondering. En ook liefde voor de natuur als plaats om samen liefde te bedrijven, koestering te ontvangen. Is dit boek in de bijbel terecht gekomen ondanks of dankzij het vaak erotisch karakter? Het is in ieder geval heel populair geworden in de Joodse wereld; nog steeds gezongen en gelezen op Pesach, Pasen.

Het is al in een vroeg stadium van ontstaan verstaan als een gelijkenis van de liefde van God voor het volk Israël, zoals die blijkt uit de bevrijding uit Egypte en de woestijntocht, met daarin het geschenk van de Thora (de Tien Woorden) op Sinai.

Ook in de christelijke kerk is het boek geliefd geworden. Daar verstaan als verzinnebeelding van de liefde tussen de kerk en Christus, tussen de kerk of de gelovige en Maria, of tussen de gelovige en zijn zoekende ziel. En vooral uit deze inspiratie komt de muziek voort die wij willen laten horen.

Op 3 maart 2024, vindt dit concert plaats om **15:00 uur**, in de Maria Christina Kerk, Dolderseweg 123C, Den Dolder

Hartelijke groeten
Tom Fossen

Oecumenisch kloosterweekeinde 2024

Graag nodigen we jullie uit om met ons mee te gaan nu we vanuit de Onze Lieve Vrouwekerk en de Maria Christina Kerk weer een gezamenlijk kloosterweekeinde organiseren.

In het weekeinde van 27 - 29 september a.s. zullen we te gast zijn bij de zusters van Denekamp, Franciscanessen, in hun klooster dat ligt verscholen in het Twentse groen. Adres: Gravenallee 30, 7591 PE Denekamp. We verblijven in het Franciscushuis en er zijn ook enkele kamers in het Sint Jozef. Aankomst: vrijdag de 27^e om 15.00 uur en vertrek zondag de 29^e na de lunch.

Om alvast een indruk te krijgen kun je de mooie website van de zusters bezoeken: www.zustersvandenekamp.nl

Het thema van het weekeinde zal zijn:

‘Zoektocht naar mijn ziel’.

Samen met elkaar en door middel van verschillende werkvormen, tijdens de gebedsviering van de zusters en in onze eigen stille tijd, zullen we bezig zijn met allerlei vragen die mensen zich stellen op hun zoektocht naar de zin van het leven, de kern van jezelf, naar je ziel. Zoals: bestaat er zoiets als een ziel? En zo ja, kun je die zien, voelen en/of ervaren? Wat is daarover aangereikt in de Bijbel en in verschillende levensbeschouwingen?

Op zaterdagmiddag gaan we naar buiten, en er is volop gelegenheid voor onderlinge ontmoeting en gesprek.

De kosten voor het weekeinde bedragen € 210 per persoon, waarbij 2 overnachtingen in 1 of 2 -persoonskamers met eigen sanitair, alle maaltijden, koffie- en thee met lekkers en zaalhuur zijn inbegrepen. Het is bij de zusters, voor wie dat aangeeft, ook mogelijk om vegetarisch te eten.

Er is ruimte voor maximaal 24 deelnemers. De zusters willen graag tijdig weten met hoeveel mensen we zullen komen, dus

aanmelden kan vanaf nu bij Annie van Dijk, email: annie.v.dijk@outlook.com of telefonisch: 030-2281589

Deze inschrijving wordt definitief als u € 50 heeft overgemaakt naar Protestantse Gemeente te Den Dolder: NL33TRIO0379432501 (onder vermelding van kloosterweek-einde 2024)

We kijken ernaar uit om met jullie de gastvrijheid van de zusters te ervaren!

Pastor Annelies van den Boogaard en ds. Renske Zandstra

ONTHULLEN EN VULLEN

DEELKAST

Nieuws over de derde

Het was fijn om in de gezamenlijke oecumenische viering op Willebrord zondag te collecteren voor de aanschaf van de derde deelkast.

De Kringloop maakt deze kast, die op de Dolderseweg naast de werkwinkel komt te staan.

Dank aan de Maria Christina kerk en de omliggende kerken van Bilthoven voor deze bijdrage.

Goed dat we samen GEVEN en DELEN hierin bevestigd zien.

Op vrijdag 15 maart om 14:00 zal de kast geplaatst worden, naast de Werkwinkel en Bloemenman.

U bent van harte uitgenodigd hierbij aanwezig te zijn!

Fijn als u wat vulling meeneemt voor de deelkast...

Houdbare producten, zoals etenswaar en artikelen voor de lichamelijke verzorging zoals tandpasta ,shampoo enz.

Iedereen, welkom en geef het door.....

Namens de Deelkast groep den Dolder:

Anneke Lasterie Scheffelaar.

Dit is niet de beoogde kast, dit is een voorbeeld wat zou kunnen.

BIJBELLEESROOSTER MAART 2024

1	vr	Onherstelbaar		Jeremia 19:10-15
2	za	Hemel en aarde getuigen		Psalms 19
3	zo	Vloek		Jeremia 26:1-9
4	ma	Onschuldig bloed		Jeremia 26:10-19
5	di	Hulpkreet		Psalms 102:1-15
6	wo	Herboren		Psalms 102:16-29
7	do	Oordeel en redding		2 Petrus 2:1-10a
8	vr	Eigen schuld		2 Petrus 2:10b-22
9	za	Vrede voor Jeruzalem		Psalms 122
10	zo	Beste ballingen...		Jeremia 29:1-14
11	ma	Bedorven vijgen		Jeremia 29:15-32
12	di	Overvloed		Johannes 6:1-15
13	wo	Verzadigd	(Biddag)	Johannes 6:16-29
14	do	Brood uit de hemel		Johannes 6:30-40
15	vr	Levengevend		Johannes 6:41-59
16	za	Woorden van leven		Johannes 6:60-71
17	zo	Een nieuw verbond		Jeremia 31:27-40
18	ma	Verlost		Jeremia 32:1-15
19	di	Tekenen en wonderen		Jeremia 32:16-25
20	wo	Hardleers		Jeremia 32:26-35
21	do	Eensgezind		Jeremia 32:36-44
22	vr	Schuilplaats		Psalms 118:1-16
23	za	Poorten van gerechtigheid		Psalms 118:17-29
24	zo	Door de poort	(Palmzondag)	Marcus 11:1-11
25	ma	Hemelse humor	(Maria boodschap)	Psalms 2
26	di	Open oren, open mond		Psalms 40
27	wo	Verkwisting?		Marcus 14:1-11
28	do	Brood en wijn	(Witte donderdag)	Marcus 14:12-31
29	vr	De weg naar het kruis	(Goede vrijdag)	Marcus 14:32-15:47
30	za	Omkeer	(Stille zaterdag)	Jeremia 33:1-11
31	zo	Met stomheid geslagen	(Eerste Paasdag)	Marcus 16:1-8

7-8maart

We lezen verder in de tweede Petrusbrief. Nu het tweede hoofdstuk, dat het water van de vloed en de ark van Noach ter sprake brengt. Het bereidt ons voor op de doop en doopgedachtenis in de paasnacht.

10-16maart

Psalm 122 is de psalm van Kleinpasen, midden in de veertigdagentijd. De profeet Jeremia roept zijn volk midden in de ballingschap op om zich niet afzijdig te houden van Babel, de stad waarheen ze verdreven zijn, maar om er huizen te bouwen, tuinen aan te leggen, kinderen te krijgen en zich in te zetten voor haar bloei. Jesaja 6 is het klassieke 'evangelie' van Kleinpasen.

17-21maart

Jeremia 31 is wereldwijd toch al de lezing van vandaag. Nu dient de perikoop bovendien als toeleiding naar Jeremia 32, het hoofdstuk dat deze zondag op het Nederlandse oecumenisch leesrooster staat: 'Want Ik zal hun lot ten goede keren – spreekt de Heer' (vers 44).

22-24maart

Het evangelie van Palmzondag zingt: 'Hosanna', dat is een citaat van Psalm 118:25-26.

25-maart

Het is negen maanden voor Kerstmis. Daarmee vallen dit jaar twee belangrijke momenten in één week samen: dat Gods Zoon wordt verwekt (Psalm 2) en dat Hij wordt opgewekt (Pasen). Luther wist het feest van Maria Boodschap naar waarde te schatten, zodat hij het voor de Reformatie heeft behouden.

26-29maart

Alle psalmen gelden traditiegetrouw als de gebeden van de Messias. Dat geldt in het bijzonder voor Psalm 40, die Jezus in de mond wordt gelegd in Hebreëen 10:5-10. In het vervolg van de Goede Week lezen wij het lijdensverhaal volgens Marcus.

30maart-3april

Jeremia 33 is dit jaar aangewezen als lezing in de paasnacht. Het hoofdstuk brengt God lof en dank om het herstel van Jeruzalem en de heerschappij van de zoon van David. Op de eerste twee paasdagen lezen we van Christus' opstanding, zowel het oorspronkelijke slot van het Marcusevangelie als een later toegevoegde afsluiting.

